CHARLOTTE LÉMAN

DE SMAAK VAN GELUK

Na haar scheiding bouwt Diane een nieuw leven, in een winkel die uitgroeit tot thuis en een buurt die haar draagt als familie.

ROMAN

1

HET SPEL

'Het is niet de bedoeling dat we hier blijven overnachten…'

'Push niet zo, het gaat nu eenmaal niet sneller!' protesteerde Diane, die zich niet geïnspireerd voelde door het thema 'Beroemde filmpersonages', terwijl de rest popelde om te beginnen.

Het was een van de eerste zomeravonden van het jaar en Christophe en Valérie hadden hun kleine vriendengroep uitgenodigd: Diane en Hervé, Pascal en Estelle, en François-Xavier. De Roussels woonden in een mooi herenhuis met een tuin, in een buurt die erg in trek was bij gezinnen, geheel in tegenstelling tot het moment waarop ze er achttien jaar eerder waren komen wonen. Makelaar Christophe had meteen ingezien hoeveel potentie dit huis had, al was een grondige renovatie wel nodig geweest. Valérie was in die tijd zwanger van hun eerste kind; ze hadden nog een heel leven voor zich en

stonden klaar om de handen uit de mouwen te steken. Nog voordat het officieel te koop stond, hadden ze het gekocht. Ze waren toen het eerste stel in de buurt dat een hypotheek van vijfentwintig jaar aanging.

Na het diner was Christophe met het idee gekomen om een spelletje 'Wie ben ik?' te doen en ze zaten nu op het terras.

'Ik weet iets!' riep Diane uiteindelijk.

'Dat werd tijd,' grapte Hervé, haar man, toen ze een post-it op zijn voorhoofd plakte.

Estelle trok een wenkbrauw op, alsof ze wilde zeggen: *Wie is dat nou weer?*

Ken je klassiekers, dacht Diane. Ze haalde het papiertje van zijn voorhoofd, voegde er tussen haakjes een detail aan toe en deed de post-it toen weer terug.

'O ja… Dat is een goeie!' lachte Christophe.

Het spel kon beginnen. Het doel van dit spel was om de naam die op je voorhoofd was geplakt te raden, door vragen te stellen die alleen met ja en nee beantwoord konden worden. Als het antwoord 'ja' was, mocht je meteen een volgende vraag stellen.

'Ben ik een vrouw?'

'Een man?'

'Een kind?'

'Leef ik in het heden?'

De eerste rondes bestonden vooral uit het uitsluiten van mogelijkheden en vervolgens ging de vriendengroep wat meer op de details in.

'Is mijn naam alleen al genoeg om een kaskraker te garanderen?' vroeg Estelle, die wist hoe belangrijk geld was

voor haar man. Pascal was manager bij een groot bedrijf en had de vervelende neiging om de hele wereld door zijn financiële bril te bekijken. Hij zou bijvoorbeeld nooit een personage uit een arthousefilm hebben gekozen.

'Dat zou je kunnen zeggen.'

'Ben ik een toonbeeld van emancipatie?'

'Niet bepaald!' snoof Pascal. De film had al bij de première een discussie over het onderwerp aangewakkerd.

'Ben ik een knappe kerel?' François-Xavier was aan de beurt.

'Het is maar een spelletje, FX, maak je niet druk!' zei Diane op plagerige toon.

François-Xavier was de enige single man in de groep. Zijn ex-vrouw Florence was er veertien jaar geleden met een collega vandoor gegaan. Nadat hij een tijdje in een depressie had gezeten, een periode waarin zijn vrienden hem steeds hadden gesteund, had hij zich op zijn nieuwe passie gestort: een lange reeks nieuwe veroveringen. Hij hechtte veel waarde aan zijn uiterlijk en zijn prachtige auto, twee zaken waar vrouwen massaal voor vielen. Diane had eerder die avond toevallig een ondubbelzinnig berichtje gelezen toen ze per ongeluk zijn telefoon oppakte. Alle telefoons zagen er tegenwoordig hetzelfde uit, tenslotte. In het berichtje bood een zekere Jennifer zich aan als zijn sletje voor volgende week dinsdag.

'Sorry, maar je bent erg gewoontjes!' zei Valérie gekscherend.

'Alleen in het spelletje mag ik hopen?'

Diane en Valérie keken elkaar veelbetekenend aan. François-Xavier was reddeloos verloren. Hij mocht dan

vijftig zijn, hij gedroeg zich als een tiener.

'Ben ik een superheld?' vroeg Pascal.

Waren deze vragen typerend voor de tijd waarin ze leefden, of meer in het algemeen voor de mensheid? Moest een held per se knap zijn of iets 'bijzonders' hebben om publiek te trekken? Moesten rolmodellen echt zo anders zijn dan wij?

'Ja… Maar dat betekent niet per se dat je bovennatuurlijke krachten hebt…'

'Hou je mond, Estelle, je geeft te veel weg!' reageerde Christophe onmiddellijk.

Zelfs al was het maar een spelletje, de mannen waren altijd erg competitief.

'Dus ik leef in de echte wereld?' vervolgde Pascal, die nog een vraag mocht stellen.

'Ja.'

'Yes!' Hij balde zijn vuist alsof hij een overwinning had behaald. 'In de huidige tijd?'

'Nee, je bent behoorlijk ouderwets, lieverd.'

'Au, dat doet pijn!' Diane begon hem weer te plagen.

'Heb ik een superkracht?' waagde Hervé, die er duidelijk naar verlangde om in ieder geval iets te hebben wat super was.

'Nee.' Als hij die wel had gehad, had Diane thuis niet overal alleen voor gestaan.

'Ben ik een slecht mens?' vroeg de vrouw des huizes.

'Ja, want door jou zal ik volgende week de wedstrijd missen!' antwoordde Christophe.

'We zijn uitgenodigd voor het verjaardagsfeestje van mijn peetdochter.'

'Een finale van de Champions League missen voor een verjaardagsfeestje –'

'Het is een etentje,' onderbrak Valérie.

'Nou, ik zit er niet op te wachten… Laat ze het maar vieren met haar vriendinnetjes! Ik heb echt geen zin in taart met blauwe fondant, alleen maar omdat een tienjarige in haar *Frozen*-fase zit.'

'Ze wordt elf!' onderbrak Valérie hem geïrriteerd. 'Komend schooljaar gaat ze naar de middelbare school, en trouwens, ze is inmiddels meer fan van Maître Gims dan van Elsa!'

'Ik keek vroeger altijd naar *De smurfen*, maar mijn moeder maakte jaarlijks een klassieke chocoladetaart, en die was veel lekkerder!' hield Christophe vol.

'Hé Roussels, kunnen we weer verder met het spel? Leg die meningsverschillen maar bij in bed!' plaagde François-Xavier.

'Dat werkt alleen de eerste paar jaar, daarna loopt alles in de soep.'

'Je mag blij zijn dat ik nog soep voor je kook.'

Christophe en Valérie, Diane en Hervé, Pascal en Estelle, en François-Xavier waren aan elkaar gewaagd. Ze kenden elkaar al meer dan twintig jaar, en hadden vier huwelijken, zes geboortes en één scheiding meegemaakt. Ze hadden elkaars kinderen, van wie de meesten het huis uit waren, zien opgroeien en inmiddels maakten ze allemaal deel uit van de gevreesde 'brillenbrigade' – zo'n bril die je eerst draagt als je achter een beeldscherm werkt, vervolgens om te lezen en uiteindelijk om de veel te kleine instructies op je medicijndoosjes te ontcijferen.

‘Nee,’ antwoordde Christophe uiteindelijk. ‘Je bent niet gemeen… in je fictieve leven.’ Valérie stak haar tong naar hem uit als wraak.

‘Ik hoor een bedje roepen…’ zei Christophe toen Diane gaapte. De tijd tikte door en ze begon haar vermoeidheid te voelen. Zaterdag was altijd een erg drukke dag in de winkel.

‘Klopt, als er een winnaar is, moet die zich snel melden!’

‘Je had iets simpelers moeten kiezen,’ mopperde haar man. ‘Ik ben dus een volwassen man, maar geen superheld. Ik ben op een bepaalde manier atletisch, maar wat dat betekent…’ Hij rolde met zijn ogen. ‘Ik heb een prestigieuze baan, maar ik speel slechts een bijrol. Pff… Ben ik getrouwd?’

‘Ik denk het niet.’

‘Als je mijn vragen niet eens kunt beantwoorden, is het ook niet gek dat ik het niet kan raden!’

‘Dat wordt niet vermeld in de film en eerlijk gezegd doet het er ook niet toe,’ antwoordde Diane, die het niet pikte dat hij zijn frustratie op haar afreageerde.

‘Mee eens, dat is irrelevant,’ zei Pascal. Hij schoof ongeduldig op zijn stoel heen en weer terwijl hij op zijn beurt wachtte. ‘Ik ga namelijk winnen, maat! Stel nog een laatste vraag, dan ronden we het af!’

‘Ben ik populair bij de dames?’

‘Dat weet ik in ieder geval zeker: nee!’

Hervé keek gepikeerd. Hij vond het spel duidelijk niet leuk meer.

‘Moet ik de meisjes met een lasso vangen?’ Pascal vroeg

het zo snel dat hij Diane bijna in de rede viel.

'Die ongepaste seksistische vraag kan leiden tot diskwalificatie. Je hebt wel een lasso, maar die gebruik je vooral om slechteriken te vangen.'

'Ik ben Indiana Jones en ik heb gewonnen!' riep Pascal. Hij sprong op alsof Frankrijk net voor de derde keer het WK had gewonnen.

Hervé had de hele rit naar huis gezwegen. Diane dacht zelfs even dat hij in slaap was gevallen, moe van de saaie avond. Maar toen hij het autoportier dichtsloeg, besefte ze dat hij beslist niet slaperig was.

'Waarom koos je voor een filmpersonage dat niemand kent?'

Misschien door de overeenkomst in kledingsmaak?

Ze had de hele avond niets gezegd over dat afschuwelijke overhemd, waarschijnlijk een cadeau van zijn zus dat haar op de een of andere manier ontgaan was. Ze moest nodig zijn garderobe uitpluizen, of hij daar nu wel of geen toestemming voor gaf.

'Iedereen kent hem.'

'Dokter Ian nog wat? Ik ben zijn naam nu al vergeten.'

'Wat doet zijn naam er nu toe? Een hele generatie kent zijn tekst uit het hoofd!'

'Je zei dat hij een prestigieuze baan had.'

'Ja, hij is een wiskundige.'

Ik ken mijn klassiekers.

'Is dat niet goed genoeg voor je?

'Pff… die gast is een loser. En nog een zeurpiet ook.'

'Het is maar een spelletje, Hervé.'

Ik laat me niet op de kast jagen.

'Niemand luistert naar zijn praatjes over chaos! En in de jungle negeert iedereen zijn waarschuwingen!'

Voel je je aangesproken of zo?

'Zo zat het niet, de chaos was gewoon onvermijdelijk. Dat maakt echt een wereld van verschil.'

'Toch is het duidelijk dat ze hem niet mogen!'

'Dat kwam door dat constante doemdenken van hem. Ik hoef het toch niet allemaal voor je op te lepelen, je kent de film *Jurassic Park*. Had je liever Barbie willen zijn, net als Estelle?'

'Ja, zij is tenminste bekend!'

'Nou, ik weet het goed gemaakt. Stel de volgende keer maar een lijstje op met namen waaruit ik mag kiezen, dat is veel makkelijker.'

'Laat maar zitten, je doet toch alsof je het niet begrijpt! Ik ga naar bed.' Op de trap hoorde ze hem nog mopperen: 'Niemand weet wie die Ian is!' Had Diane zijn mannelijkheid, zijn ego gekwetst door voor die pannenkoek te kiezen? Ze had ook voor Popeye kunnen kiezen. Of voor Forrest Gump, die beslist niet aantrekkelijk, maar wel heel populair was. Had Hervé reden om boos te zijn? Misschien was haar keuze te veelzeggend geweest.

2

L'AVENTURINE

Met haar baccalaureaat op zak liet Diane Chaligny achter zich, evenals haar ouders, haar oudere zus, haar twee beste vriendinnen, Stéphanie en Vanessa, en een paar jeugdliefdes die ze het liefst wilde vergeten. Ze had economie gestudeerd omdat ze nu eenmaal iets moest kiezen, al weet je op die leeftijd zelden wat je wilt. Het belangrijkste was dat ze weg kon om haar eigen leven te gaan leiden. Ze had haar zinnen gezet op Clermont-sur-Liesse, een vrij grote stad, met vijfenvijftigduizend inwoners. Diane logeerde doordeweeks bij haar oma, Simone, die in een villa in een dorp een paar kilometer verderop woonde, en kwam alleen in het weekend naar huis. Naarmate de relatie met haar familie verslechterde, werden de bezoeken minder frequent. Diane was altijd al close geweest met haar oma van moederskant en hun band was alleen maar sterker geworden in de jaren dat ze tijdens haar studie in goede harmonie onder één dak

hadden gewoond. Onder het genot van een kopje thee of tijdens het snijden van de groenten voor het avondeten, vertrouwde oma Simone – geboren als Vaillant, zei ze graag nadrukkelijk – haar soms haar geheimen toe. Ze vertelde over haar jonge jaren, over haar man die veel te vroeg was overleden en haar alleen, maar niet zonder geld, had achtergelaten met twee kinderen. Ze had nooit willen hertrouwen, ondanks de smeekbeden en het dringende advies van de mensen om haar heen. Dankzij haar oma was Diane op achttienjarige leeftijd onafhankelijk geworden en het was dan ook geen wonder dat ze een rolmodel voor haar was geworden.

In het begin voelde ze zich een beetje verloren in die grote collegezalen waar de professoren voordroegen uit boeken die ze zelf hadden geschreven. Het was vreselijk saai en totaal anders dan het beeld dat ze van het studentenleven had gehad. Diane was van nature sociaal en sloot al snel vriendschap met een paar medestudenten, ook al voelde ze zich niet echt tot hen aangetrokken. Hetzelfde gold voor haar studie.

Diane had er een gewoonte van gemaakt om tijdens haar lunchpauze door de buurt te slenteren. Ze at liever in haar eentje een broodje dan het afschuwelijke eten uit de menza. En toen, op een dag, op een straathoek, werd ze halsoverkop verliefd op een Fin, zo'n verliefdheid die je je hele leven bijblijft. Zijn naam was Alvar Aalto, een naam die veelbelovend klonk. Het noorderlicht, Rovaniemi, het kerstdorp… Ze was even voor de etalage blijven staan en had hem aandachtig bekeken, voordat ze naar binnen ging. De verkoper, een charmante en gepassioneerde man,

legde uit dat het de beroemde 406-stoel was van de al even illustere architect en ontwerper Alvar Aalto. Diane zag al helemaal voor zich hoe de stoel in de woonkamer van haar oma Simone zou staan, bij het raam, totdat ze een eigen appartement zou hebben. Toen de man de prijs noemde, vond Diane de versleten bordeauxrode fluwelen eetkamerstoelen ineens niet meer zo slecht. Het was wel het moment waarop ze zich begon te interesseren voor interieurontwerp, een wereld die ze langzamerhand ontdekte en die haar nieuwsgierigheid prikkelde. 's Avonds na het eten genoot ze ervan om bij haar oma in de woonkamer te zitten. Dan knipte ze plaatjes en artikelen uit tijdschriften, die ze zorgvuldig in een grote groene map bewaarde die ze altijd bij zich had. Het voelde als een roeping. Haar ouders dachten dat haar toekomst als topmanager in het bedrijfsleven al bijna in kannen en kruiken was en zagen dat als de heilige graal. Zij begrepen haar uiteindelijke beslissing om te stoppen met haar studie en winkelassistente te worden niet. Aanvankelijk probeerden ze haar te overtuigen met argumenten die niet geheel onterecht waren: 'Als je je studie hebt afgemaakt, weet je pas echt wat je wilt met je toekomst.' Maar ze wist precies wat ze met haar leven wilde doen, en die gedachte gaf haar energie. Toen kwamen de dreigementen: 'Als je spijt krijgt van je beslissing, hoef je niet bij ons aan te kloppen voor financiële hulp!' Voor hen bestond er geen twijfel over, ze beging een fout. 'Wil je zo graag werken? Prima, maar dan hoef je van ons niets meer te verwachten!' Ze had naar haar hart geluisterd. Oma Simone was de enige die haar begreep en steunde.

Diane had haar keuze zorgvuldig overwogen. Deze ervaring zou een springplank zijn om het vak te leren, carrière te maken en op een dag haar eigen zaak te openen. Dat was haar persoonlijke heilige graal. Jean-Marc, de verkoper van de winkel met de beroemde fauteuil, nam haar onder zijn hoede en leerde haar de basisprincipes van het vak. Een paar jaar later, toen de winkel werd overgenomen door mensen met normen en waarden die Diane niet deelde, besloot ze dat het tijd was voor iets anders. Ze ging voor andere bedrijven aan de slag en had verschillende functies, de ene bevredigender dan de andere, totdat ze manager werd. Inmiddels had ze Hervé ontmoet en was Manon geboren. Toen ze op haar vijfendertigste verliefd werd op een winkel in de Rue des Tisserands, in een buurt waar ze dol op was, bood oma Simone aan om de winkel voor haar te kopen, zodat Diane haar boetiek kon openen. Het had voor wat wrijving binnen de familie gezorgd, maar Simone had daar korte metten mee gemaakt door te antwoorden dat het een voorschot op haar erfenis was. Op deze manier zou er nog belasting bespaard worden ook! Dianes droom was uitgekomen dankzij oma. Zij was haar beschermengel, en hoewel ze er nu niet meer was, was Diane ervan overtuigd dat ze vanuit de hemel over haar waakte.

Het was geen makkelijke weg geweest. In het begin moest Diane vele uren draaien voordat ze het zich kon veroorloven om een hulpje in te huren. Hervé had vaak kritiek gehad op het feit dat ze zo vaak weg was. 'Manon is pas zes!' herhaalde hij dan steevast. Toch had Diane na de geboorte van hun dochter alle zorg op zich genomen,

boven op haar baan, zodat Hervé carrière kon maken. Hij had een nogal selectief geheugen. De zakenwereld kende ups en downs, met slapeloze nachten vol gepieker of ze het salaris van haar werknemers wel zou kunnen betalen. Daar kwam nog bij dat het runnen van een eigen bedrijf, zeker een winkel, veel van haar vergde. Ze was elke dag pas om zeven uur 's avonds klaar. En ze was altijd de laatste die op zaterdag bij het diner aankwam. Toch zou Diane haar interieurwinkel voor geen goud hebben willen ruilen voor een doorsnee kantoorbaan. Ze voelde zich er als een vis in het water. Ze hield ervan nieuwe leveranciers te ontdekken, producten uit te zoeken, die een mooi plekje te geven en klanten te adviseren. Al twaalf jaar lang ging ze met veel plezier naar haar werk.

'Deze flamingoroze glazen zijn echt prachtig!' riep Louise uit, terwijl ze ze voorzichtig uit de doos haalde.

Toen Louise acht jaar eerder had gesolliciteerd naar de functie van verkoopster in de winkel, wist Diane meteen dat ze het goed zou kunnen vinden met deze vriendelijke en vrolijke vrouw. En haar voorgevoel was juist geweest: ze waren snel vriendinnen geworden.

'Niet alleen prachtig, maar ook fragiel. Ze zien er nog delicater uit dan op de foto's.'

'Dat is waar.' Diane had ze aanvankelijk kitscherig gevonden, maar ze had haar mening herzien. De zomer was het seizoen om plezier te maken en je over te geven aan allerlei grillen. Ze zag een grote tafel voor zich onder een blauweregen, gedekt voor vrienden, met verschillende antieke borden, kandelaren en een roze ta-

felkleed… Waarom zou ze dat idee niet tot in de puntjes uitwerken? 'Zet ze maar niet op de plank, ik wil ze op de eikenhouten tafel uitstallen…'

'Maar die heb je net gedekt in het thema van een landelijke lunch!'

Diane wilde van haar winkel een warme en levendige plek maken waar mensen zich thuis voelden. Her en der hingen tassen, in grote rieten manden lagen opgerolde hamamdoeken, er stond een bank en er was een grote tafel gedekt alsof de gasten ieder moment konden arriveren.

'Ik weet het… Maar nu het zonnetje zo uitbundig schijnt, past een vrolijke sfeer beter en de nieuwe kristallen kandelaars zouden daar goed bij kunnen.' Diane barstte van de ideeën. Hoewel haar medewerker haar goed kende, had die soms moeite om haar bij te benen.

'Je moet me de naam nog eens geven van die voedingssupplementen die je 's ochtends slikt, ik wil ook zo bruisen van energie als jij!' grapte Louise.

'Ach, weet je, ik heb ook wel eens een dipje,' mompelde Diane terwijl ze de tafel afruimde.

Jacqueline had plaatsgenomen op de comfortabele fluwelen bank, beter bekend als de 'lounge', een plek waar de vaste klanten kwamen om te ontspannen en een praatje te maken. Ook Dianes leveranciers zaten hier regelmatig, omdat het gezelliger was dan aan de toonbank. De bank had nogal wat te verduren gehad van al die gasten en was niet meer te koop. Haar vriend Pascal zou beweren dat het geen goede manier was om de beschikbare ruimte te

benutten. Diane had sociaal contact en fijne ontmoetingen echter hoog in het vaandel staan en zag dat anders.

De vrouw was met vervroegd pensioen gegaan en kwam tijdens een wandeling regelmatig even naar de winkel. Hier kon ze haar hart luchten. Haar man keek hele dagen naar het nieuws en mopperde over de zogenaamde experts die door de verschillende programma's werden uitgenodigd. Meestal mompelde hij dan 'een expert van likmevestje', wat vrij mild klonk, maar eigenlijk gewoon verwees naar een deel van zijn anatomie. Jacqueline had haar hele leven in een stomerij gewerkt, waardoor ze alles wist van wassen én van de buurt. Ze was altijd op de hoogte van de laatste roddels en kwam dikwijls met nieuwtjes. Haar gezelschap was verfrissend en vaak verhelderend. Diane waardeerde haar enorm. Meestal gaf ze Jacqueline een kleinigheidje mee naar huis: een kaars, handzeep of een flamingoroze glas. Toen ze de winkel binnenstapte, was ze meteen weg van die kleur.

'Toen we net getrouwd waren en geen cent te makken hadden, droomden José en ik ervan om naar de Camargue te gaan om naar de flamingo's te gaan kijken. Maar toen kregen we kinderen, moesten we de huur betalen en moest er brood op de plank komen. We zijn nooit iets tekortgekomen, maar we moesten onze prioriteiten wel anders stellen,' zei Jacqueline op melancholische toon. 'Zo kunnen we die tijd nog eens herbeleven…'

'Misschien ga je er ooit nog eens naartoe, Jacqueline, het is nog niet te laat,' antwoordde Diane, wier glas altijd halfvol was, flamingoroze of niet.

'Misschien,' herhaalde de oudere dame, terwijl ze haar

schouders ophaalde. 'Hoe gaat het met je dochter?'

In de loop der tijd had Diane een band opgebouwd met haar trouwe klanten. Het was prettig om wat interessantere onderwerpen aan te kunnen snijden dan het weer – dat de helft van de tijd deprimerend was – of de actuele politiek – die altijd deprimerend was.

'Uitstekend! Ze komt dit weekend op bezoek, als de plannen niet veranderen tenminste.' Haar dochter

Manon was in september uit huis gegaan om osteopathie te gaan studeren in Parijs, waar ze een appartement deelde met twee meiden uit hetzelfde jaar.

'We klagen dan misschien wel, maar we zijn altijd maar wat blij als onze kinderen langskomen!'

Jacqueline had gelijk. Hoewel de relatie met haar dochter al sinds haar puberteit gecompliceerd was, had haar vertrek een leegte achtergelaten.

'Ja, dat klopt. Het is een beetje te stil in huis sinds ze weg is…'

'Kinderen zijn ondankbare wezens!' mopperde mevrouw Guibert, terwijl ze dichterbij kwam.

Lijkt het maar zo, of komt ze steeds vaker langs? Als zij eenmaal op de bank zit, is er geen houden meer aan.

Louise stak haar hoofd om de deur van het magazijn en wierp Diane een wanhopige blik toe.

'Had ik al verteld dat mijn kleindochter in Canada gaat studeren?' vervolgde mevrouw Guibert, waarmee ze het gesprek tussen Diane en Jacqueline zonder te aarzelen onderbrak.

Ik heb al zo veel over haar gehoord dat het inmiddels voelt alsof ze mijn eigen kleindochter is, ook al ben ik nog geen oma.

En dat hoeft ook nog niet zo nodig.

'Hoe komt ze op het idee, het is het einde van de wereld!' mopperde ze, terwijl ze naast Jacqueline ging zitten.

En nu is er geen houden meer aan.

'Mijn zoon en zijn vrouw nemen hun verantwoordelijkheid niet, het is niet te geloven dat ze haar laten gaan. Straks krijgt ze op haar twintigste al een kind!'

De tachtigjarige vrouw woonde alleen en kwam vaak langs op zoek naar gezelschap en een luisterend oor voor haar overbekende verhalen. Diane had geleerd om te gaan met deze 'klant' die nooit iets kocht.

'Dat ze een deel van haar opleiding in het buitenland kan doen, is een enorme kans voor haar.' Ze probeerde het positief te benaderen.

'Reken maar, die gaat elke avond feesten!' bromde de oudere vrouw.

Dat hoop ik ook voor haar. Ze mag best van het leven genieten voordat die baby komt.

'Ik ben er zeker van dat uw kleindochter het allemaal uiterst serieus neemt.'

De komst van mevrouw Guibert, die in de buurt bekendstond als de Witte wolf, bespoedigde Jacquelines vertrek. Ze stond op met het smoesje dat ze nog een boodschap moest doen. Bij haar vertrek wenste ze hen veel succes; dat zouden allen ze nodig hebben.

'Het spijt me, mevrouw Guibert, maar ik kan u helaas niet langer gezelschap houden; ik moet Louise helpen in het magazijn.'

Haar medewerker, die de list doorzag, stak haar duim op. Het was altijd lastig als mevrouw kort voor sluitings-

tijd arriveerde en Diane haar op een beleefde manier moest vragen te vertrekken.

'En voor mevrouw Servan hebt u wel tijd! Hier is duidelijk sprake van vriendjespolitiek!'

'Ze heeft wel lef!' mompelde Louise. 'Ze koopt nooit iets! Als ze naar een café zou gaan, zou ze tenminste een drankje moeten kopen om er uren te kunnen zitten.'

'Het komt onze karma ten goede, Louise,' fluisterde Diane, terwijl ze het metalen blikje pakte dat een klant hen een paar dagen eerder had gegeven.

'Als jij het zegt…'

'Hier, een koekje dan, om het te compenseren.'

'Ja, ja. Laat het blik dan maar gewoon op tafel staan.'

Diane glimlachte naar de foto van haar oma aan de muur. Soms praatte ze met haar als ze alleen was. Ze had haar winkel 'L'Aventurine' genoemd, als eerbetoon aan haar oma, die altijd had gezegd dat het leven een avontuur moest zijn. Een advies waar Diane zich graag aan hield.

SOMS MOET JE JE LEVEN ZÉLF OP SMAAK BRENGEN

Diane lijkt alles te hebben: een mooi huis, een volwassen dochter en een eigen interieurwinkel. Maar achter die keurige buitenkant groeit het gevoel dat ze langzaam onzichtbaar wordt: voor haar man, voor de mensen om zich heen en misschien zelfs voor zichzelf.

Op een dag besluit Diane dat het tijd is de kaarten opnieuw te schudden. Ze zet een punt achter haar huwelijk en begint uit te zoeken wat ze eigenlijk zelf wil. Tussen de stoffen en meubels van haar winkel bloeit onverwacht een warme gemeenschap op, waarin regels en verwachtingen plaatsmaken voor hechte vriendschappen en oprechte aandacht.

Met lichtheid, humor en warmte laat Charlotte Léman zien dat het nooit te laat is om een andere richting te kiezen. *De smaak van geluk* is een roman over loskomen van wat hoort en ontdekken waar écht geluk in schuilt.

CHARLOTTE LÉMAN schrijft hoopvolle, lichte romans over alledaagse vrouwen die hun lot in eigen handen nemen. *De smaak van geluk* is haar eerste roman die in het Nederlands verschijnt.

www.uitgeverijmozaiek.nl NUR 302

9 789023 964469